

Sygn. akt II K 778/18

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 20 maja 2019 roku

Sąd Rejonowy w Puławach, II Wydział Karny

w składzie:

Przewodnicząca: Sędzia Sądu Rejonowego Aneta Milczek

w obecności protokolanta: starszego sekretarza sądowego Agnieszki Wolskiej

bez udziału Prokuratora

po rozpoznaniu w dniu 16 maja 2019r.

sprawy **K. C.** syna M. i S. z domu K., urodzonego (...) w P.

oskarżonego o to, że: w dniu 17 czerwca 2018r. na ulicy (...) w P. woj. (...) prowadził w ruchu lądowym samochód osobowy marki S. (...) o nr rej. (...) znajdując się w stanie nietrzeźwości (I- 0,41 mg/l, II - 0,33 mg/l, III-0,31 mg/l oraz IV- 0,37 alkoholu w wydychanym powietrzu) tj. o czyn z art. 178a § 1 k.k.

I. oskarżonego **K. C.** uznaje za winnego popełnienia zarzucanego mu czynu, wyczerpującego dyspozycję art. 178a § 1 k.k. i za to na podstawie art. 178a § 1 k.k. skazuje go na karę grzywny w liczbie 250 (dwustu pięćdziesięciu) stawek dziennych ustalając w oparciu o art. 33 § 3 k.k. wysokość jednej stawki dziennej na 20 (dwadzieścia) złotych;

II. na podstawie art. 42 § 2 k.k. orzeka wobec oskarżonego zakaz prowadzenia wszelkich pojazdów mechanicznych na okres 3 (trzech) lat;

III. na podstawie art. 43a § 2 k.k. orzeka wobec oskarżonego na rzecz Funduszu Pokrzywdzonym oraz Pomocy Postpenitencjarnej świadczenie pieniężne w wysokości 5000 (pięciu tysięcy) złotych;

IV. na podstawie art. 63 § 4 k.k. zalicza oskarżonemu na poczet orzeczonego środka karnego zakazu prowadzenia wszelkich pojazdów mechanicznych okres zatrzymania prawa jazdy od dnia 17 czerwca 2018r. do dnia 20 maja 2019r.

V. zasądza od oskarżonego na rzecz Skarbu Państwa kwotę 500 (pięćset) złotych tytułem opłaty, zwalnia go od zwrotu poniesionych wydatków.

Sygn. akt II K 778/18

UZASADNIENIE

Prokuratura Rejonowa w Puławach oskarżyła K. C. o to, że: w dniu 17 czerwca 2018r. na ulicy (...) w P. woj. (...) prowadził w ruchu lądowym samochód osobowy marki S. (...) o nr rej. (...) znajdując się w stanie nietrzeźwości (I- 0,41 mg/l, II - 0,33 mg/l, III-0,31 mg/l oraz IV- 0,37 alkoholu w wydychanym powietrzu) tj. o czyn z art. 178a § 1 k.k.

Po przeprowadzeniu rozprawy Sąd Rejonowy w Puławach ustalił następujący stan faktyczny sprawy.

W dniu 17 czerwca 2018r. K. C. poruszał się jako kierujący samochodem osobowym marki S. (...) nr rej. (...). K. C. w trakcie prowadzenia ww. pojazdu znajdował się w stanie nietrzeźwości, który był wynikiem spożywania alkoholu przed zatrzymaniem go przez funkcjonariuszy policji. Po zatrzymaniu został on zbadany na urządzeniu A. a następnie

przewieziony do Komendy Powiatowej Policji P. gdzie został on poddany badaniu trzeźwości, które potwierdziło jego stan nietrzeźwości I - 0,41 mg/, II - 0,33 mg/l, III- 0,31 mg/l, 0,37 mg/l urządzeniem Alkometr, posiadającym aktualne świadectwo wzorcowania.

Powyższy stan faktyczny Sąd Rejonowy w Puławach ustalił na podstawie: zeznań świadka: R. G. (k. 56-56v,13-14), wyjaśnień oskarżonego (k. 55-56,19-20) oraz dowodów z dokumentów: protokołów badania stanu trzeźwości (k.2,3), świadectwa wzorcowania (k. 101,102).

K. C. przesłuchany przed Sądem przyznał się do popełniania zarzucanego mu czynu i odmówił skłania wyjaśnień. Potwierdził wyjaśnienia uprzednio złożone (k. 55v-56,19-20)

Sąd dał wiarę tym wyjaśnieniom oskarżonego, w zakresie jakim twierdził, że w dniu 17 czerwca 2018r. na ulicy (...) w P. woj. (...) prowadził w ruchu lądowym samochód osobowy marki S. (...) o nr rej. (...)znajdując się w stanie nietrzeźwości (I- 0,41 mg/l, II - 0,33 mg/l, III-0,31 mg/l oraz IV- 0,37 alkoholu w wydychanym powietrzu) albowiem są one zgodne z zeznaniami świadka, funkcjonariuszy policji, na których oparto się ustalając stan faktyczny w sprawie oraz z dowodami z dokumentów.

Sąd dał wiarę zeznaniom świadka funkcjonariusza policji R. G. (k. 56-56v, 13-14), jako jasnym, dokładnym, spójnym, logicznym oraz korespondującym z całością materiału dowodowego zebranego w sprawie, w tym z protokołami użycia urządzeń kontrolno-pomiarowych (k. 2,3) a nadto wyjaśnieniami oskarżonego w zakresie w jakim przyznał się do popełniania zarzucanego mu czynu .

W swoich zeznaniach świadek opisał okoliczności zatrzymania oskarżonego w dniu 17 czerwca 2018r. a w szczególności przeprowadzonych czynności, poczynionych ustaleń odnośnie kierowania przez oskarżonego samochodem w stanie nietrzeźwości. Sąd wskazuje, iż świadek złożył spójne zeznania i logicznie. Świadek jako osoba obca dla oskarżonego nie miał żadnego uzasadnionego interesu aby zeznawać nieszczerze.

Nadto Sąd w pełni obdarzył wiarą zgromadzone w trakcie niniejszego postępowania karnego dowody z dokumentów. Dowody te, których treść nie może budzić wątpliwości, nigdy nie były w trakcie całego niniejszego postępowania kwestionowane przez żadną ze stron a również Sąd nie znalazł żadnych powodów by dowody te zakwestionować.

Sąd Rejonowy w Puławach zważył, co następuje.

Mając na uwadze analizę i ocenę zgromadzonego w sprawie materiału dowodowego uznać należy, iż wina oskarżonego nie budzi wątpliwości i została w pełni udowodniona. Oskarżony K. C. w chwili popełnienia przestępstwa był osobą pełnoletnią i brak jest podstaw do uznania, iż w niniejszej sprawie zachodzą jakiegokolwiek wątpliwości co do poczytalności oskarżonego. Oskarżony jest zatem osobą zdolną do ponoszenia odpowiedzialności karnej, a w niniejszej sprawie nie występują żadne przewidziane prawem okoliczności, które uniemożliwiałyby przypisanie oskarżonemu winy. Zebrane w sprawie dowody pozwalają zaś przedstawić mu zarzut, że znajdując się w normalnej sytuacji motywacyjnej i mając pełną swobodę zachowania się zgodnie z normami prawa karnego normy te naruszył wypełniając znamiona przestępstwa określonego w art. 178 a § 1 k.k. Art. 178a § 1 k.k. stanowi, że kto, znajdując się w stanie nietrzeźwości lub pod wpływem środka odurzającego, prowadzi pojazd mechaniczny w ruchu lądowym, wodnym lub powietrznym, podlega grzywnie, karze ograniczenia wolności albo pozbawienia wolności do lat 2.

Czynność sprawcza przestępstwa zarzucanego oskarżonemu polega na prowadzeniu pojazdu mechanicznego w stanie nietrzeźwości w ruchu lądowym, wodnym lub powietrznym w stanie nietrzeźwości. Przeanalizowania zatem wymaga, co oznaczają sformułowania „pojazd mechaniczny”, „prowadzenie pojazdu mechanicznego”, „prowadzący pojazd mechaniczny”, „ruch lądowy” oraz „stan nietrzeźwości”. Dopiero bowiem wypełnienie przez oskarżonego wszystkich znamion przestępstwa decydować może o uznaniu go za winnego popełnienia zarzucanego mu czynu.

Pojazdem mechaniczny w ruchu lądowym uznać należy każdy pojazd drogowy lub szynowy napędzany umieszczonym w nim silnikiem, jak również maszynę samobieżną i motorower (uchwała SN z dnia 28 lutego 1975 r., V KZP 2/74,

OSNKW 1975, nr 3-4, poz. 33; wyrok SN z dnia 4 lutego 1993 r., III KRN 254/92, OSP 1993, nr 10, poz. 198; uchwała SN z dnia 12 maja 1993 r., I KZP 9/93, OSNKW 1993, nr 5-6, poz. 27).

Pojęcie „prowadzenie pojazdu” było przedmiotem wielu orzeczeń Sądu Najwyższego oraz rozważań przedstawicieli doktryny. Dla potrzeb niniejszej sprawy przyjąć należy, iż pojęcie „prowadzenie pojazdu” oznacza wprowadzenie go w ruch oraz nadanie mu kierunku jazdy. (por. R. A. Stefański, Glosa do wyroku SN z dnia 4 lutego 1993 r., III KRN 254/92, OSP 1993, nr 10, poz. 198). Natomiast „osobą prowadzącą pojazd mechaniczny” jest taka osoba, która spełnia jakąkolwiek czynność związaną bezpośrednio z ruchem danego pojazdu. Będzie nim więc z pewnością kierowca.

Przenosząc powyższe rozważania na grunt niniejszej sprawy należy stwierdzić, iż oskarżony był osobą prowadzącą pojazd. Jako kierowca spełniał bowiem czynności związane bezpośrednio z ruchem samochodu, wprowadził go w ruch i nadawał mu kierunek jazdy.

Odpowiedzialności za przestępstwo z art. 178a § 1 k.k. podlega tylko ten, kto prowadzi pojazd w stanie nietrzeźwości w ruchu, między innymi, lądowym. Powyższe oznacza, że przestępstwo to może być popełnione tylko w miejscu, gdzie odbywa się ruch. Ruchem lądowym jest zarówno ruch drogowy, jak i kolejowy, jednak w niniejszej sprawie należy rozważyć pojęcie ruchu lądowego zawężonego do ruchu drogowego. Przy czym chodzi tu nie o ruch w sensie fizycznym, czyli zmianę położenia przedmiotu materialnego w stosunku do innych punktów, lecz o ruch w znaczeniu prawnym, a więc taki w którym obowiązują określone reguły poruszania się. Nie może budzić wątpliwości, iż oskarżony prowadził pojazd w ruchu lądowym – drogowym, albowiem poruszał się po drodze w P., tam gdzie odbywa się ruchu drogowy.

Pojęcie stanu nietrzeźwości zostało zdefiniowane w Kodeksie karnym, w art. 115 § 16. W rozumieniu kodeksu karnego stan nietrzeźwości zachodzi wtedy, gdy zawartość alkoholu we krwi przekracza 0,5 promila albo prowadzi do stężenia przekraczającego tę wartość lub gdy zawartość alkoholu w 1 dm³ wdychanego powietrza przekracza 0,25 mg albo prowadzi do stężenia przekraczającego tę wartość. W art. 115 § 16 k.k. zawarto definicję legalną stanu nietrzeźwości. Opiera się ona na dwóch alternatywnie ujętych i równoważnych kryteriach, a mianowicie zawartości alkoholu we krwi i w wydychanym powietrzu. Analogiczną definicją posługuje się ustawa z 26.10.1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (tekst jedn. Dz.U. z 2016 r. poz. 487 ze zm.), która w art. 46 ust. 3 stanowi: "Stan nietrzeźwości zachodzi, gdy zawartość alkoholu w organizmie wynosi lub prowadzi do: 1) stężenia we krwi powyżej 0,5‰ alkoholu albo 2) obecności w wydychanym powietrzu powyżej 0,25 mg alkoholu w 1 dm³". Dla przyjęcia stanu nietrzeźwości konieczne jest, aby zawartość alkoholu przekraczała – we krwi 0,5‰, zaś w 1 dm³ wydychanego powietrza 0,25 mg. Ponadto stanem nietrzeźwości jest stan, w którym zawartość alkoholu we krwi lub w wydychanym powietrzu nie przekracza wskazanych wartości, lecz prowadzi do stężenia je przekraczającego. W praktyce stan nietrzeźwości ustala się najczęściej za pomocą urządzeń elektronicznych, dokonujących pomiaru stężenia alkoholu w wydychanym powietrzu (np. A., A.). Wynika to z nieskomplikowanego sposobu ich obsługi i możliwości szybkiego uzyskania wyniku. Stan nietrzeźwości ustalany jest również poprzez analizę chemiczną krwi. Konieczne jest zwrócenie uwagi na rozp. Ministra Zdrowia z 11.12.2015 r. w sprawie badań na zawartość alkoholu w organizmie (Dz.U. z 2015 r. poz. 2153), wydane na podstawie delegacji ustawowej zawartej w art. 47 ust. 2 AlkU. Określa ono warunki i sposób dokonywania badań koniecznych do ustalenia zawartości alkoholu w organizmie m.in. osób podejrzanych o popełnienie przestępstwa lub wykroczenia po spożyciu alkoholu (§ 1). Badania te obejmują analizę wydychanego powietrza lub krwi (§ 2 ust. 1). Warto przy tym zauważyć, że – zgodnie z § 2 ust. 2 tego rozp. – badanie wydychanego powietrza przeprowadza się przed badaniem krwi, jeżeli stan osoby badanej na to pozwala. Rozporządzenie wskazuje m.in. na metody przeprowadzania badań wydychanego powietrza i krwi.

Należy stwierdzić, iż nie ma wątpliwości, iż oskarżony prowadził pojazd mechaniczny w stanie nietrzeźwości, albowiem w wydychanym przez niego powietrzu znajdowało się 0,41 mg/l, 0,33mg/l, 0,31mg/l, 0,37mg/l alkoholu, czyli powyżej określonej w art. 115 § 16 k.k. normy. Nic nie wskazuje, iż oskarżony bezpośrednio po badaniu kwestionował wyniki powyższego badania, czy też żądał badania krwi bezpośrednio po poddaniu go badaniom na oznaczenie ilości alkoholu w wydychanym powietrzu, czy też żądał ponownego badania wydychanego powietrza bądź zgłaszał

uwagi co do prawidłowości zabezpieczenia ustnika. (por. protokoły z przebiegu badań k. 2,3) dlatego ma podstaw do kwestionowania przeprowadzonych badań oraz jego wyników.

Przestępstwo z art. 178 a § 1 k.k. można popełnić z winy umyślnej. W ocenie Sądu oskarżony działał właśnie umyślnie z zamiarem bezpośrednim. Z dowodów przeprowadzonych w toku dochodzenia i przed sądem wynika, że spożywał on alkohol przed rozpoczęciem kierowania pojazdem mechanicznym. Z uwagi na to oskarżony musiał wiedzieć w momencie rozpoczynania jazdy, że znajduje się pod wpływem alkoholu. Przyjąć zatem należy, że oskarżony miał pełną świadomość tego, że znajduje się pod wpływem alkoholu w stanie nietrzeźwości, a prowadząc pojazd mechaniczny w tym stanie popełnia przestępstwo. Miał on również obiektywną możliwość zachowania się zgodnego z prawem. Pomimo tego zdecydował się na prowadzenie pojazdu pod wpływem alkoholu. Chciał on tym samym złamać obowiązujące przepisy prawa.

Z powyższych względów Sąd Rejonowy uznał, że wina oskarżonego nie budzi wątpliwości i uznał go za winnego dokonania przypisanego mu czynu.

Przechodząc do omówienia wymiaru kary Sąd, kierując się dyrektywami zawartymi w art. 3 i 53 § 1 i 2 k.k., uznał, że adekwatną do stopnia zawinienia sprawcy będzie kara grzywny w liczbie 250 stawek dziennych ustalając wysokość jednej stawki na kwotę 20 zł.

Jako okoliczności obciążające sprawcę Sąd uwzględnił znaczny stopień społecznej szkodliwości czynu przejawiający się w tym, iż swoim działaniem oskarżony wystąpił przeciwko innym użytkownikom dróg, tak kierowcom, jak i pieszym.

Sąd wziął również pod uwagę nagminność tego typu przestępstw popełnianych na terenie kognicji tutejszego Sądu, co uzasadnia ostrzejszą reakcję karną w celu zmniejszenia ilości tego typu przestępstw.

Przy ustalaniu wysokości grzywny Sąd wziął pod uwagę dochody oskarżonego, jego warunki osobiste, rodzinne, stosunki majątkowe i możliwości zarobkowe.

Oskarżony pracuje zarobkowo, na dzień rozpoznania sprawy ma na utrzymaniu pełnoletnią córkę, studentkę. W ocenie Sądu z uwagi na swoją sytuację osobistą, majątkową jest w stanie uiścić karę grzywny w orzeczonej wysokości, chociażby w ratach.

Zdaniem Sądu kara w takim rozmiarze nie przekracza stopnia winy oskarżonego i stopnia społecznej szkodliwości czynu, który popełnił. W ocenie Sądu kara spełni zarówno cele wychowawcze w stosunku do oskarżonego, ukazując mu nagannosc takiego postępowania oraz nieopłacalność popełniania przestępstw w przyszłości. Kara ta ma za zadanie ukazać społeczeństwu szybką i surową reakcję organów wymiaru sprawiedliwości na zachowanie sprzeczne z prawem i jako taka powinna kształtować w społeczeństwie prawidłowe postawy. W ocenie Sądu wymierzona oskarżonemu kara skłoni go do przestrzegania prawa i zapobiegnie powrotowi do przestępstwa. Dolegliwości wynikające z wykonania kary uświadomią oskarżonemu nieopłacalność popełniania czynów zabronionych przez prawo.

Rozstrzygnięcie to odegra również istotną rolę w procesie kształtowania świadomości prawnej społeczeństwa – wzmocnione zostanie poczucie bezpieczeństwa oraz nieuchronności poniesienia odpowiedzialności karnej za zachowanie sprzeczne z obowiązującym prawem.

Zgodnie z treścią art. 42 § 2 k.k. w brzmieniu obowiązującym w dniu popełnienia przez oskarżonego zarzucanego mu czynu stanowił, iż w razie skazania osoby uczestniczącej w ruchu za przestępstwo przeciwko bezpieczeństwu w komunikacji (a takim jest bez wątpienia przestępstwo określone w art. 178a § 1 k.k.) Sąd orzeka na czas nie krótszy niż 3 lata zakaz prowadzenia wszelkich pojazdów mechanicznych albo pojazdów mechanicznych określonego rodzaju, jeżeli sprawca był w stanie nietrzeźwości.

W orzecznictwie Sądu Najwyższego określone zostały przesłanki, jakimi kierować winien się Sąd określając zakres oraz czas trwania środka karnego zakazu prowadzenia pojazdów. Należy tu brać pod uwagę stopień zagrożenia, jakie

może stwarzać powrót sprawcy do ruchu, ten zaś oceniać należy na podstawie okoliczności rozpatrywanego wypadku, przyczyn, które do niego doprowadziły, sposobu prowadzenia pojazdów mechanicznych, a także rodzaju i wagi naruszonych zasad bezpieczeństwa oraz innych okoliczności wskazujących na stosunek sprawcy do obowiązujących zasad bezpieczeństwa, na jego stopień poczucia odpowiedzialności. Mają tu również znaczenie także cechy osobowości sprawcy, częstotliwość nadużywania przez niego alkoholu, doświadczenie w prowadzeniu pojazdów mechanicznych itp. Pamiętać jednak trzeba, że decydującym będzie tu zawsze stopień zagrożenia dla ruchu ze strony sprawcy wypadku. Im większe jest to spodziewane zagrożenie, tym dłuższy winien być okres obowiązywania zakazu prowadzenia pojazdów mechanicznych. Ratio legis orzeczenia zakazu prowadzenia pojazdów mechanicznych polega bowiem na tym, by osoby nie przestrzegające zasad bezpieczeństwa, zagrażające bezpieczeństwu ruchu czy to z braku wyobraźni, czy z braku poczucia odpowiedzialności - z ruchu tego wyłączyć. Jest to najskuteczniejszy sposób wzmocnienia bezpieczeństwa na drogach, zmuszenia naruszających zasady bezpieczeństwa do ich przestrzegania w przyszłości, a nadto przekonania wszystkich uczestników ruchu o potrzebie bezwzględnego podporządkowania się ustanowionym zasadom ruchu (tak Sąd Najwyższy w wyroku z dnia 24 kwietnia 1982 r., V KRN 106/82, OSNPG 1982, nr 8-9, poz. 108).

Przenosząc powyższe rozważania na grunt niniejszej sprawy, stwierdzić należy, iż orzeczenie zakazu prowadzenia pojazdów na okres 3 lat będzie w niniejszej sprawie wystarczające. Analizując zachowanie oskarżonego stwierdzić należy, że zlekceważył on normy prawne mające zapewnić bezpieczeństwo wszystkim uczestnikom ruchu drogowego. Jednakże oskarżony nie był wcześniej karany, ma pozytywną prognozę kryminologiczną, co pozwala jednak w konsekwencji sądzić, że jego postawa ulegnie zmianie. Konieczne jest zatem pozbawienie oskarżonego możliwości prowadzenia pojazdów, a w ocenie Sądu okres 3 lat będzie wystarczający do zmiany postawy oskarżonego i zapewnienie, że po upływie tego okresu oskarżony nie będzie już stanowił zagrożenia dla innych uczestników ruchu drogowego.

Stosownie do treści art. 43a § 2 k.k., w razie skazania sprawcy za przestępstwo określone w art. 178a § 1 k.k. sąd orzeka świadczenie pieniężne wymienione w art. 39 pkt 7 k.k. na rzecz Funduszu Pomocy Pokrzywdzonym oraz Pomocy Postpenitencjarnej w wysokości co najmniej 5 000 złotych. Z uwagi na sytuację materialną oskarżonego, Sąd orzekł powyższe świadczenie w minimalnej wysokości.

Mając powyższe okoliczności na względzie Sąd nie znalazł podstaw do warunkowego umorzenia postępowania wobec oskarżonego. Nie może w żaden sposób uzasadniać tego fakt, iż zdarzenie miało miejsce w godzinach nocnych i przy małym ruchu ulicznym. Także okoliczności dotyczące jego sytuacji osobistej i kłótni z konkubiną w tym dniu za tym nie przemawiają i nie świadczą na pewno o nieumyślności oskarżonego. Oskarżony bowiem doskonale zdawał sobie sprawę, iż uprzednio spożywał alkohol a pomimo to poruszał się pojazdem mechanicznym. Natomiast pozytywna opinia z miejsca pracy oskarżonego nie może być decydująca w kwestii warunkowego umorzenia postępowania i sama przez się, nie uzasadnia zastosowania tej instytucji, podobnie jak opieka oskarżonego nad matką.

Zgodnie z dyrektywą zawartą w art. 63 § 4 k.k. na poczet orzeczonego środka karnego zakazu prowadzenia wszelkich pojazdów mechanicznych Sąd zaliczył oskarżonemu okres zatrzymania prawa jazdy, od dnia zatrzymania prawa jazdy do daty wydania wyroku.

W ocenie Sądu tak ukształtowana kara oraz środki karne powinny odnieść właściwy skutek tak w zakresie prewencji indywidualnej, jak i ogólnej. W zakresie prewencji indywidualnej tak orzeczona kara oraz środki karne winny skłonić oskarżonego do ponownej analizy jego zachowania i zapobiec jego powrotowi do przestępstwa, zaś w zakresie prewencji ogólnej uświadomi społeczeństwu, iż popełnienie przestępstwa z art. 178 a § 1 k.k. wiąże się z surową reakcją karną.

Z uwagi na sytuację materialną oraz inne dolegliwości wynikające z wyroku Sąd obciążył oskarżonego kosztami sądowymi jedynie w części.

Mając na uwadze powyższe, orzeczono jak w wyroku